

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Διεύθυνση: Rue des Petits Carmes 6, B-1000, Bruxelles

Τηλέφωνο: +322-5455506, Fax: +322-5455508, e-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΣ αριθ. 116
11/2-20/2/2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. Στοιχεία βελγικής ομοσπονδίας υψηλής τεχνολογίας (AGORIA) για τις επιδόσεις του κλάδου το 2015 και απόψεις της για την εταιρική φορολόγηση	σελ. 2
2. Ελαφρά απαισιόδοξες εκτιμήσεις του Bureau Fédéral du Plan για τα μακροοικονομικά μεγέθη του Βελγίου	σελ. 2
3. Σκέψεις της βελγικής κυβέρνησης για αλλαγές στην φορολογία των εταιρειών	σελ. 3
4. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, οικονομικές και επιχειρηματικές ειδήσεις	σελ. 4
5. Έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (BNB) για την βελγική οικονομία	σελ. 10
6. Ανάπτυξη αιολικής ενέργειας στο Βέλγιο	σελ. 11
7. Νέα πτώση του επιπέδου καταναλωτικής εμπιστοσύνης στο Βέλγιο τον Φεβρουάριο	σελ. 11

1. Στοιχεία βελγικής ομοσπονδίας υψηλής τεχνολογίας (AGORIA) για τις επιδόσεις του κλάδου το 2015 και απόψεις της για την εταιρική φορολόγηση

Όπως ανέφερε στα μέσα Φεβρουαρίου ο βελγικός οικονομικός Τύπος, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε η βελγική ομοσπονδία επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας (AGORIA), ο συγκεκριμένος κλάδος, έπειτα από μία μεταβατική χρονιά το 2015, που σηματοδεύτηκε από ελαφρά επανάκαμψη και μικρή μεγέθυνση της τάξεως του 0,5%, σε συνέχεια σημαντικών πτώσεων της δραστηριότητας από το έτος 2008, για το 2016 εμφανίζει αισιόδοξες προοπτικές, με εκτιμώμενο ρυθμό ανάπτυξης στο 2%. Κατά τα στοιχεία της ομοσπονδίας, έπειτα από μέση ετήσια απώλεια 5.000 θέσεων εργασίας στον κλάδο από το 2008, το 2015 ο αριθμός απασχολούμενων μειώθηκε κατά μόλις 1.000 θέσεις εργασίας, ενώ για το 2016 σχεδιάζεται η δημιουργία 1.500 νέων θέσεων εργασίας. Από την άλλη πλευρά, οι επενδύσεις στους κλάδους υψηλής τεχνολογίας κατέγραψαν αύξηση 5% το 2015, τάση που αναμένεται να συνεχιστεί και κατά το τρέχον έτος. Κατά το 2015, αξιόλογη μεγέθυνση παρουσίασαν οι κύκλοι εργασιών κυρίως των υποκλάδων αεροναυτικής, διαστημικών και αμυντικών τεχνολογιών (+10,5%), τεχνολογίας πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών (+6%), καθώς και κατασκευών (+5%), ενώ για το 2016 αναμένεται αναζωογόνηση και των υποκλάδων κατασκευής αυτοκινήτων και παραγωγής ενέργειας.

Πάντως, σύμφωνα με την AGORIA, παρά τις ευνοϊκές συνθήκες για την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση που δημιουργεί η φορολογική μεταρρύθμιση της κυβέρνησης Michel –κυρίως δια των μειώσεων στις εργοδοτικές εισφορές- δεν επαρκεί για να καλύψει το μισθολογικό μειονέκτημα, της τάξεως του 12,5% κατά την εκτίμηση της ομοσπονδίας, που χωρίζει το Βέλγιο από τις γειτονικές ανταγωνιστριές του χώρες. Επιπλέον, η AGORIA επισημαίνει ότι η επανάκαμψη της δραστηριότητας στους κλάδους υψηλής τεχνολογίας παραμένει εύθραυστη, καθώς η διεθνής οικονομική συγκυρία φαίνεται να

χειροτερεύει, ενώ πρόσθετοι κίνδυνοι δημιουργούνται από τις πρόσφατες «επιθέσεις» που φαίνεται να δέχεται από την Ε.Ε. το τελευταίο διάστημα το βελγικό φορολογικό σύστημα και τα ευνοϊκά καθεστώτα που επιφυλάσσει κυρίως προς όφελος των μεγάλων πολυεθνικών ομίλων. Κατά την AGORIA, η πρόσφατη αρνητική απόφαση της Ευρ. Επιτροπής κατά του βελγικού ευνοϊκού φορολογικού καθεστώτος των «αναμενόμενων αποφάσεων» της φορολογικής διοίκησης¹, αφ' ενός δημιουργεί καθεστώς νομικής αβεβαιότητας που φοβίζει τους επενδυτές, και αφ' ετέρου θέτει ερωτηματικά αναφορικά με την επικέντρωση του ενδιαφέροντος της Ε.Ε. στα ευνοϊκά εταιρικά φορολογικά μόνον ορισμένων χωρών, όπως το Βέλγιο.

Η AGORIA τάσσεται υπέρ μίας μείωσης του ονομαστικού φορολογικού συντελεστή για τις επιχειρήσεις στο 20%, η οποία θα δημιουργούσε μεν μία εκτιμώμενη απώλεια εσόδων για το κράτος της τάξεως των 300 εκατ. €, θα βοηθούσε ωστόσο την αύξηση της απασχόλησης (κατά 3.000 θέσεις εργασίας) και των ξένων επενδύσεων (κατά 3%) στους κλάδους υψηλής τεχνολογίας.

2. Ελαφρά απαισιόδοξες εκτιμήσεις του Bureau Fédéral du Plan για τα μακροοικονομικά μεγέθη του Βελγίου

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του βελγικού οικονομικού Τύπου, στα μέσα Φεβρουαρίου το Bureau Fédéral du Plan αναθεώρησε ελαφρώς προς το χειρότερο τις εκτιμήσεις του για ορισμένα μακροοικονομικά μεγέθη του Βελγίου κατά το τρέχον έτος. Πιο συγκεκριμένα, αναθεώρησε τον ρυθμό ανάπτυξης της βελγικής οικονομίας σε 1,2%, αντί 1,3% που προέβλεπε προηγουμένως το ίδιο, ενώ εξακολουθούν να προβλέπουν τόσο η Ευρ. Επιτροπή όσο και η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου (BNB). Ως κύρια αιτία του χαμηλότερου ρυθμού ανάπτυξης φέτος αναφέρεται το διαφαινόμενο «πάγωμα» τόσο της ιδιωτικής όσο και της δημόσιας κατανάλωσης.

¹ Βλ. πρόσφατες αναφορές μας σε άρθρα 7 και 1 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 112 και 115, αντιστοίχως.

Ο χαμηλότερος εκτιμώμενος ρυθμός ανάπτυξης, ο οποίος θα αποτελέσει την βάση εκκίνησης της εργασίας της επιτροπής παρακολούθησης του προϋπολογισμού (Comité de Monitoring), κατά την επικείμενη διαδικασία δημοσιονομικής αξιολόγησης του Μαρτίου, αναμένεται σύμφωνα με τους οικονομικούς αναλυτές να δημιουργήσει προβλήματα στην βελγική κυβέρνηση, η οποία ενδέχεται να βρεθεί αναγκασμένη να προβεί σε νέες, πρόσθετες δημοσιονομικές εξοικονομήσεις.

Επίσης, το Bureau du Plan αναμένει φέτος μικρότερη από πέρσι αύξηση της απασχόλησης, κατά 30.000 θέσεις εργασίας (0,7%), έναντι 36.800 θέσεων εργασίας (0,8%) πέρσι, κυρίως εξαιτίας της πτώσης του αριθμού απασχολούμενων στον δημόσιο τομέα. Ο εναρμονισμένος δείκτης ανεργίας αναμένεται να μειωθεί από 8,3% το 2015 σε 7,9% το 2016. Κατά το Bureau du Plan, οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αναμένεται να σημειώσουν άνοδο της τάξεως του 4,1% το 2016 (έναντι 3,5% το 2015), κυρίως εξαιτίας της συνέχισης της πτωτικής τάσης της ισοτιμίας του ευρώ και της μείωσης του εγχώριου εργατικού κόστους, καθώς και της ανόδου της ανταγωνιστικότητας, ενώ οι επιχειρηματικές επενδύσεις αναμένεται να αυξηθούν κατά 2,8%, κυρίως εξαιτίας μίας εκτιμώμενης ανόδου της κερδοφορίας των επιχειρήσεων και του υψηλότερου βαθμού αξιοποίησης της παραγωγικής δυναμικότητας.

3. Σκέψεις της βελγικής κυβέρνησης για αλλαγές στην φορολογία των εταιρειών

Σύμφωνα με τον βελγικό οικονομικό Τύπο, η βελγική κυβέρνηση, δια του αρμόδιου ομοσπονδιακού Υπουργού Οικονομικών, κ. Van Overtveldt, σκέπτεται να εισάγει μεταρρυθμίσεις στο σύστημα φορολόγησης των εταιρειών στην χώρα. Οι σκέψεις αυτές, οι οποίες έχουν εκφρασθεί και παλαιότερα, τόσο σε κυβερνητικό, όσο και σε ακαδημαϊκό επίπεδο, αλλά και βέβαια και σε επίπεδο επιχειρηματικής κοινότητας, φαίνεται ότι κέρδισαν έδαφος και προτεραιότητα στην ατζέντα του δημοσίου διαλόγου του Βελγίου, ιδιαίτερα έπειτα από την πρόσφατη «επίθεση» που δέχθηκε το ευνοϊκό βελγικό φορολογικό καθεστώς των «αναμενόμενων

αποφάσεων» της φορολογικής διοίκησης από την Ε.Ε.²

Όπως ανέφεραν εξάλλου βελγικά οικονομικά δημοσιεύματα στα μέσα Φεβρουαρίου, οι αμερικανικές αρχές σχεδιάζουν να μειώσουν τις ωφέλειες που απολαμβάνουν οι αμερικανικές εταιρείες και οι θυγατρικές τους που δραστηριοποιούνται στο Βέλγιο από το ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς των πλασματικών τόκων³. Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, τα αμερικανικά νομοθετικά σώματα εξετάζουν σχετικό νομοσχέδιο, το οποίο θα καθιερώσει νέο πρότυπο διμερών συμφωνιών αποφυγής διπλής φορολογίας που θα υπογράψουν στο εξής οι ΗΠΑ με άλλες χώρες. Κατά τον Βέλγο ομοσπονδιακό Υπουργό Οικονομικών, κ. Van Overtveldt, «οι προθέσεις του Αμερικανού νομοθέτη ενδεχομένως σημάνουν το τέλος ισχύος του ευνοϊκού καθεστώτος των πλασματικών τόκων και της συναφούς έκπτωσης από τις φορολογικές υποχρεώσεις των αμερικανικών επιχειρήσεων στο Βέλγιο». Ο κ. Van Overtveldt επισήμανε περαιτέρω πως οι ΗΠΑ αποτελούν έναν εκ των μεγαλύτερων και σημαντικότερων ξένων επενδυτών στο Βέλγιο, υπογραμμίζοντας ότι «η χώρα βρίσκεται αντιμέτωπη με τεράστιες προκλήσεις προκειμένου να κατορθώσει να συνεχίσει να προσελκύει επενδυτές».

Ο Βέλγος Υπουργός τάσσεται υπέρ μίας ριζικής μεταρρύθμισης του τρόπου φορολόγησης των επιχειρήσεων στο Βέλγιο, τασσόμενος υπέρ μίας μείωσης του ονομαστικού φορολογικού συντελεστή των εταιρικών κερδών στο 20% για τις επιχειρήσεις εκείνες που θα αποκηρύξουν οποιασδήποτε μορφής πρόσθετες

² Βλ. και σχετικά αναφορά μας ανωτέρω, υπό άρθρο 1 παρόντος δελτίου.

³ Βλ. σχετική πλέον πρόσφατη αναφορά μας σε άρθρο 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 102. Θυμίζουμε ότι οι πλασματικοί τόκοι είναι ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς που εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στο Βέλγιο, και συνίσταται σε φορολογική έκπτωση για χρηματοδότηση των επιχειρήσεων από ίδια κεφάλαια. Το όλο σύστημα είναι δομημένο ώστε να ευνοεί τα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου που είναι τοποθετημένα στη χώρα, δίνοντας την δυνατότητα στις επιχειρήσεις να μειώνουν την ετήσια φορολογική τους βάση υπολογίζοντας μία «πλασματική» δαπάνη τόκων στο συνολικό ποσόν ιδίων κεφαλαίων τους.

φορολογικές εκπώσεις, και από την άλλη μεριά, διατήρηση του συντελεστή στο 33,99% για τις επιχειρήσεις εκείνες που επιθυμούν να συνεχίσουν να επωφελούνται πρόσθετων φοροαπαλλαγών.

Σύμφωνα με τον κ. Van Overtveldt, «η διεθνής πίεση που ασκείται το τελευταίο διάστημα επί μονίμου βάσεως στο υφιστάμενο βελγικό σύστημα φορολόγησης των εταιρειών, μας υποχρεώνει να αντιδράσουμε, μεταρρυθμίζοντας φορολογικά καθεστώτα του παρελθόντος, με σκοπό την διασφάλιση της οικονομικής ανάπτυξης και της απασχόλησης».

Σημειώτέον ότι επί του ζητήματος της μεταρρύθμισης του συστήματος φορολόγησης των επιχειρήσεων υφίστανται διαφωνίες εντός του κυβερνητικού συνασπισμού, με τον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης και Υπουργό Οικονομίας, Φλαμανδό χριστιανοδημοκράτη Kris Peeters να αντιδρά αρνητικά στις προτάσεις του Υπουργού Οικονομικών, κρίνοντάς τις ως ιδιαίτερα δαπανηρές, βασιζόμενος σε πρόσφατη σχετική μελέτη του Ανωτάτου Οικονομικού Συμβουλίου ("Conseil Supérieur des Finances"), το οποίο κοστολόγησε την εν λόγω μεταρρύθμιση στα 3,5 δις. €. Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα, φαίνεται ότι και το γαλλόφωνο φιλελεύθερο κόμμα του κυβερνητικού συνασπισμού, από το οποίο προέρχεται ο πρωθυπουργός Michel, αντιμετωπίζει αρνητικά το ενδεχόμενο μεταβολών του συστήματος φορολόγησης των εταιρειών και μείωσης του ονομαστικού φορολογικού συντελεστή.

4. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, οικονομικές και επιχειρηματικές ειδήσεις

Χρηματιστήριο Βρυξελλών: Το τέλος της εβδομάδας 8-12 Φεβρουαρίου βρήκε τον δείκτη BEL 20 να κλείνει στις 3.203,66 μονάδες, σημειώνοντας νέα εβδομαδιαία πτώση κατά 3,09%, επηρεασμένος κυρίως από τις πρόσφατες αρνητικές εξελίξεις των μετοχών του τραπεζικού κλάδου, και ιδιαίτερα της μετοχής του μεγάλου γερμανικού τραπεζικού ομίλου Deutsche Bank. Όπως ανέφεραν βελγικά οικονομικά δημοσιεύματα, η κεφαλαιοποίηση του γερμανικού τραπεζικού ομίλου έπεσε στην

διάρκεια και προς το τέλος της εβδομάδας ελαφρώς κάτω (στα 18,1 δις. €) από τα επίπεδα της κεφαλαιοποίησης του φλαμανδικού τραπεζικού ομίλου KBC (στα 18,8 δις. €) στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών. Εβδομαδιαίες πτωτικές τάσεις μεταξύ των μετοχών που μετέχουν στον δείκτη BEL 20 εμφάνισαν οι μετοχές του τραπεζικού ομίλου Delta Lloyd (-29,72% στα 4 €), του ομίλου εμπορίας οχημάτων D'Ieteren (-6,8% στα 27 €), αλλά και της φλαμανδικής τράπεζας KBC (-4,9% στα 46,53 €) και του χημικού κολοσσού Solvay (-1,27% στα 74,50 €). Αντιθέτως, εβδομαδιαία ανοδική τάση σημείωσαν οι μετοχές της βιομηχανίας τεχνολογίας υλικών και ανακύκλωσης Umicore (+6,41% στα 36,62 €) και της φαρμακευτικής UCB (+1,02% στα 73,49 €). Σημαντικότερη εβδομαδιαία πτώση εκτός δείκτη BEL 20 κατέγραψε η μετοχή του ταλαιπωρούμενου το τελευταίο διάστημα μεταλλευτικού ομίλου Nyrstar (-15,33% στα 0,63 €). Σημειώνουμε ότι ο όμιλος Nyrstar έχει ξεκινήσει διαδικασία αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου του κατά 273,7 εκατ. € με σκοπό την αναζήτηση ρευστότητας προς αντιμετώπιση των οικονομικών του προβλημάτων⁴.

Η εβδομάδα 15-19 Φεβρουαρίου βρήκε τον δείκτη BEL 20 να κλείνει στις 3.330,16 μονάδες, σημειώνοντας εβδομαδιαία άνοδο κατά 3,95%, ακολουθώντας την γενικότερη τάση των διεθνών χρηματιστηρίων, αλλά και επηρεασμένος από την δημοσίευση θετικών οικονομικών αποτελεσμάτων από ορισμένους επιχειρηματικούς ομίλους. Μόνη μετοχή του δείκτη που τερμάτισε την εβδομάδα με αρνητικό πρόσημο υπήρξε εκείνη της τράπεζας KBC (-0,87%) εξαιτίας ελαφρώς απογοητευτικών οικονομικών αποτελεσμάτων που δημοσίευσε για το τέταρτο τρίμηνο του 2015, ενώ σημαντικές εβδομαδιαίες ανόδους κατέγραψαν οι αξίες των μετοχών της τράπεζας Delta Lloyd (+19%), της τηλεπικοινωνιακής Telenet και των βελγικών ταχυδρομείων, Bpost (+7%), αλλά και της κτηματομεσιτικής Befimmo (+5,16%).

⁴ Βλ. και προηγούμενες σχετικές αναφορές μας, με πλέον πρόσφατη αυτήν του άρθρου 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 115.

Κατά το διάστημα μέσων Ιανουαρίου – μέσων Φεβρουαρίου τρέχοντος έτους, σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, οι αξίες των μετοχών που απαρτίζουν τον δείκτη BEL 20 εμφάνισαν μέσο ρυθμό πτώσης της τάξεως του 1,9%, με μειώσεις της αξίας 12 μετοχών, οι μεγαλύτερες των οποίων αφορούσαν την τράπεζα Delta Lloyd (-23%) και την ασφαλιστική Ageas (-14%). Από την άλλη πλευρά, 6 μετοχές σημείωσαν πρόοδο άνω του 4%, συγκεκριμένα των εταιρειών Umicore (+12%), Elia (+7%), Bekaert (+5%), Proximus, Colruyt και Delhaize (εκάστη από 4%). Σύμφωνα με τους χρηματιστηριακούς αναλυτές, το δυναμικό ανόδου του δείκτη κατά το προσεχές δωδεκάμηνο βρίσκεται στο 16,5%, ενώ το δυναμικό ανόδου των μετοχών μη συμπεριλαμβανομένης της Delta Lloyd ανέρχεται σε 14%. Μόλις 2 μετοχές εμφανίζουν αρνητικό δυναμικό για το προσεχές δωδεκάμηνο (οι Umicore και Colruyt), ενώ 12 μετοχές παρουσιάζουν δυναμικό ανόδου άνω του 10%.

Αρνητική γνωμοδότηση της Ευρ. Επιτροπής για τις νέες τιμές ανοίγματος των ευρυζωνικών καλωδιακών υπηρεσιών στο Βέλγιο⁵: Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα των μέσων Φεβρουαρίου, η Ευρ. Επιτροπή εξέδωσε πολύ πρόσφατα την οριστική της γνωμοδότηση αναφορικά με την τιμολογιακή πολιτική για το άνοιγμα των ευρυζωνικών καλωδιακών υπηρεσιών του Βελγίου στον ανταγωνισμό, που έχει ήδη εγκριθεί από την ομοσπονδιακή κανονιστική αρχή του κλάδου τηλεπικοινωνιών (IBPT) και τα περιφερειακά συμβούλια οπτικοακουστικών υπηρεσιών της χώρας. Σύμφωνα με το σκεπτικό της ανάλυσης της Ευρ. Επιτροπής, η προτεινόμενη νέα μέθοδος υπολογισμού των χονδρεμπορικών τιμών των καλωδιακών υπηρεσιών τείνει να υπερεκτιμά τις παρεχόμενες υπηρεσίες, ενώ οι νέες χονδρεμπορικές ταρίφες έχουν υπολογισθεί με βάση στοιχεία που χρονολογούνται από το έτος 2011, με αποτέλεσμα να προκαλούνται μειώσεις στις χονδρεμπορικές τιμές διάθεσης των υπηρεσιών. Το πρόβλημα προκύπτει, κατά τα

οικονομικά δημοσιεύματα, καθώς το προτεινόμενο βελγικό σύστημα υιοθετεί μία προσέγγιση υπολογισμού των χονδρεμπορικών τιμών με βάση τις τιμές λιανεμπορικής διάθεσης των υπηρεσιών, μειωμένων κατά τα συστατικά εκείνα στοιχεία που δεν αφορούν τον χονδρεμπορικό αγοραστή αυτών (“retail minus”). Το πρόβλημα συνίσταται, κατά την Ευρ. Επιτροπή, στο γεγονός ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες εμφανίζονται ως ανεξάρτητα προϊόντα, αποσυνδεδεμένα από τα τελικά πακέτα υπηρεσιών και εξοπλισμού που προσφέρονται στους καταναλωτές, πάσχοντας από έναν μη ρεαλιστικό προσδιορισμό του πραγματικού τους κόστους.

Η Ευρ. Επιτροπή, αν και δεν αντιτέθηκε στο σύνολο του νέου προτεινόμενου συστήματος, το οποίο ενέκρινε επί της αρχής, εξέφρασε τις επιφυλάξεις της ως προς την ορθότητα της νέας μεθόδου υπολογισμού των χονδρεμπορικών τιμών, ενώ τάσσεται αντιθέτως υπέρ της υιοθέτησης ενός μοντέλου που θα βασίζεται στα πραγματικά, τρέχοντα κόστη των εταιρειών που παρέχουν τις ευρυζωνικές καλωδιακές υπηρεσίες.

Σύμφωνα με τον βελγικό οικονομικό Τύπο, η πιθανότερη εξέλιξη είναι ότι οι βελγικές ρυθμιστικές αρχές τηλεπικοινωνιών θα θέσουν σε ισχύ το πακέτο όρων ανοίγματος της εγχώριας αγοράς ευρυζωνικών καλωδιακών υπηρεσιών όπως προβλέπεται, κατά το αμέσως προσεχές διάστημα, και εν συνεχεία θα προβούν σε εκ των υστέρων ανάλυση της εγχώριας αγοράς τηλεπικοινωνιών, με σκοπό την τροποποίηση του μοντέλου ώστε να βασίζεται περισσότερο στα πραγματικά κόστη των υπηρεσιών και να ανταποκρίνεται περισσότερο στις απαιτήσεις της Ευρ. Επιτροπής. Σύμφωνα με τον βελγικό οικονομικό Τύπο, το γεγονός ότι η Ευρ. Επιτροπή δεν επέλεξε να εκκινήσει εμπεριστατωμένη έρευνα για το βελγικό καθεστώς ανοίγματος των καλωδιακών υπηρεσιών, μάλλον δίνει μεγαλύτερα χρονικά περιθώρια και μικρότερη πίεση στους εγχώριους κανονιστικούς φορείς για να μπορέσουν να προσαρμοστούν στις

⁵ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ’ αριθ. 107.

απαιτήσεις της πρόσφατης γνωμοδότησής της.

Δημοσιεύματα περί ενδιαφέροντος της Fluxys για εξαγορές δικτύων στο εξωτερικό:

Σύμφωνα με βελγικά οικονομικά δημοσιεύματα των μέσων Φεβρουαρίου, η διαχειρίστρια του εγχώριου δικτύου φυσικού αερίου Fluxys, η οποία ενδιαφέρεται ενεργά για την διαδικασία ιδιωτικοποίησης του ελληνικού δικτύου ΔΕΣΦΑ⁶, παρακολουθεί επίσης με ενδιαφέρον τις διαδικασίες πώλησης των δικτύων φυσικού αερίου Thyssengas στην Γερμανία και Gas Connect Austria στην Αυστρία. Κατά τα δημοσιεύματα, η Fluxys δεν έχει ακόμη υποβάλει επίσημες προσφορές για εξαγορά των εν λόγω δικτύων, όπως ωστόσο αναφέρουν έγκυρες πηγές του ενεργειακού κλάδου, προτίθεται να το πράξει, χωρίς πάντως να φαίνεται διατεθειμένη να καταβάλει υπερβολικά υψηλό αντίτιμο. Ο οικονομικός Τύπος ανέφερε πως η Fluxys γνωρίζει καλά το γερμανικό δίκτυο Thyssengas, που συνδέει τις πόλεις Άαχεν, Κολωνία, Ντίσελντορφ, Ντόρτμουντ και Μίνστερ, καθώς είχε συμμετάσχει ανεπιτυχώς στην διαδικασία πώλησής του το έτος 2011, την οποία τελικά κέρδισε ο αυστραλιανός όμιλος Macquarie. Το ενδιαφέρον που παρουσιάζει το γερμανικό δίκτυο για την Fluxys συνδέεται με το γεγονός ότι το δυτικό του τμήμα γειτνιάζει και ενώνεται με το βελγικό δίκτυο φυσικού αερίου που διαχειρίζεται ο όμιλος. Δημοσιογραφικές πηγές ανέφεραν ότι η εκτιμώμενη αξία πώλησης του γερμανικού δικτύου μπορεί να φθάσει τα 600 εκατ. €.

Όσον αφορά το αυστριακό δίκτυο Gas Connect, τα οικονομικά δημοσιεύματα ανέφεραν ότι πρόκειται για το κύριο δίκτυο φυσικού αερίου στην Αυστρία, με αγωγούς μήκους 900 χλμ., ενώ αποτελεί σημαντικό σύνδεσμο για την μεταφορά του ρωσικού φυσικού αερίου στην Δυτική Ευρώπη. Το αυστριακό δίκτυο ανήκει σήμερα στον αυστριακό πετρελαϊκό όμιλο OMV, ο οποίος σκοπεύει να πωλήσει μειοψηφική συμμετοχή στο κεφάλαιο, ύψους 49%, προκειμένου να ενισχύσει την ρευστότητά του. Κατά τα

⁶ Βλ. προηγούμενες σχετικές αναφορές μας, με πλέον πρόσφατη αυτήν του άρθρου 5 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 110.

οικονομικά δημοσιεύματα, υπάρχει ήδη πληθώρα δυνητικά ενδιαφερόμενων επιχειρηματικών ομίλων, μεταξύ των οποίων ο γερμανικός ασφαλιστικός όμιλος Allianz και τα διεθνή επενδυτικά ταμεία έργων υποδομών Borealis και First State Investments, ενώ πέραν της Fluxys, η διεκδίκηση μεριδίου στο αυστριακό δίκτυο εκτιμάται ότι θα ενδιαφέρει επίσης τις ομολόγους της, ιταλική Snam και τσεχική EPH. Πηγές του ενεργειακού κλάδου ανέφεραν ότι η εκτιμώμενη αξία πώλησης του αυστριακού δικτύου μπορεί να φθάσει τα 750 εκατ. €.

Η General Electric θα κατασκευάσει τελικά τη νέα μονάδα παραγωγής ενέργειας από βιομάζα στην Γάνδη⁷:

Όπως ανέφερε στα μέσα Φεβρουαρίου ο βελγικός οικονομικός Τύπος, το κατασκευαστικό κομμάτι της νέας μονάδας παραγωγής ενέργειας από βιομάζα στο λιμάνι της Γάνδης, το οποίο είχε ανατεθεί στον ισπανικό τεχνικό όμιλο Abengoa, ανατέθηκε τελικώς στο τμήμα ανανεώσιμης ενέργειας του μεγάλου αμερικανικού ομίλου General Electric, καθώς ο ισπανικός όμιλος βρίσκεται από τα τέλη του 2015 σε διαδικασία πτώχευσης. Όπως ανέφεραν τα οικονομικά δημοσιεύματα, χωρίς να έχουν δοθεί λεπτομέρειες για το οικονομικό ύψος του συμβολαίου που δόθηκε στην General Electric, εικάζεται ότι αυτό θα είναι υψηλότερο του αντίστοιχου της Abengoa, ύψους 315 εκατ. €, καθώς η μονάδα που θα κατασκευαστεί θα είναι ελαφρώς μεγαλύτερη και υψηλότερης ενεργειακής απόδοσης. Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, στον διαγωνισμό για την ανάληψη του κατασκευαστικού τμήματος της μονάδας βιομάζας στην Γάνδη είχε μετάσχει παλαιότερα ανεπιτυχώς ο γαλλικός όμιλος Alstom, ο οποίος εν τω μεταξύ έχει απορροφηθεί από την General Electric.

Ο προϋπολογισμός της συνολικής επένδυσης που θα απαιτηθεί για την υλοποίηση του έργου ανέρχεται σε πλησίον των 400 εκατ. €, ενώ η οριστικοποίηση του χρηματοδοτικού σχήματος αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του πρώτου εξαμήνου του 2016 και τα κατασκευαστικά έργα να ξεκινήσουν εντός

⁷ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 5 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 103.

του δευτέρου εξαμήνου του τρέχοντος έτους. Η μονάδα εκτιμάται ότι θα έχει ηλεκτροπαραγωγική δυναμικότητα 215 MW και θερμική ισχύ 110 MW, θα χρησιμοποιεί ως πρώτη ύλη ροκανίδια ξύλου και αγροτικά απόβλητα, θα είναι η μεγαλύτερη μονάδα βιομάζας στο Βέλγιο, και αναμένεται να λειτουργήσει έως το τέλος του 2019. Θυμίζουμε ότι κύριος μέτοχος και χρηματοδότης του επενδυτικού σχεδίου είναι ο βελγικός πράσινος ενεργειακός όμιλος Belgian Eco Energy (BEE).

Ηχηρή διαδήλωση στις Βρυξέλλες κατά του αθέμιτου ανταγωνισμού στα χαλυβουργικά προϊόντα από την Κίνα: Στις 15 Φεβρουαρίου έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες ηχηρή διαδήλωση του ευρωπαϊκού κλάδου σιδηρουργίας, με αίτημα την υιοθέτηση αποτελεσματικών μέτρων από την Ευρ. Επιτροπή κατά των αθέμιτων –σύμφωνα με τους ισχυρισμούς των εκπροσώπων του κλάδου- εμπορικών πρακτικών της Κίνας στον τομέα των χαλυβουργικών προϊόντων. Υπό την αιγίδα δύο μεγάλων κλαδικών ευρωπαϊκών ομοσπονδιών, των Eurofer και Aegis⁸, επιχειρηματίες και εργαζόμενοι στον χαλυβουργικό κλάδο από χώρες όπως οι Γερμανία, Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Ολλανδία και άλλες, περί τους 5.250 στον αριθμό σύμφωνα με αστυνομικές πηγές, διαδήλωσαν υπέρ της λήψης μέτρων προστασίας της ευρωπαϊκής χαλυβουργίας έναντι των φθηνών εισαγωγών από την Κίνα, προκαλώντας μάλιστα περιορισμένα προβλήματα στην οδική κυκλοφορία και τις συγκοινωνίες στην βελγική πρωτεύουσα. Βασικό αίτημα των εκπροσώπων της ευρωπαϊκής σιδηρουργίας αποτελεί η μη συγκατάθεση από πλευράς Ε.Ε. στην απονομή καθεστώτος «οικονομίας της αγοράς» στην Κίνα, 15 έτη μετά την προσχώρησή της στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, όπως προβλεπόταν στους όρους ένταξής της σε αυτόν. Θυμίζουμε ότι το Βέλγιο, όπως και 5 ακόμη κράτη μέλη της Ε.Ε. έχουν ζητήσει πρόσφατα από την Ευρ. Επιτροπή να εκκινήσει διαδικασίες anti-dumping κατά των φθηνών εισαγωγών

⁸ Η Eurofer είναι η ευρωπαϊκή ομοσπονδία χάλυβα, η δε Aegis είναι ευρωπαϊκή πολυκλαδική βιομηχανική ομοσπονδία.

χαλυβουργικών προϊόντων από την Κίνα⁹. Σημειωτέον ότι ο κλάδος σιδηρουργίας αριθμεί 25.000 άμεσες και έμμεσες θέσεις απασχόλησης στο Βέλγιο, εκ των οποίων περίπου 6.000 εργαζόμενοι απασχολούνται στις παραγωγικές εγκαταστάσεις της πολυεθνικής χαλυβουργίας Arcelor Mittal στην Λιέγη και στην Γάνδη¹⁰, οι δε εκπρόσωποι του κλάδου φοβούνται ότι η χορήγηση καθεστώτος «οικονομίας της αγοράς» στην Κίνα και η μη λήψη μέτρων προστασίας της ευρωπαϊκής σιδηρουργίας θα κοστίσει την απώλεια πολυάριθμων πρόσθετων θέσεων εργασίας στον βελγικό κλάδο σιδηρουργίας, ο οποίος ήδη υποφέρει από χρόνια προβλήματα, κυρίως λόγω έλλειψης ανταγωνιστικότητας.

Η περιφέρεια της Βαλλονίας εγκρίνει οριστικά την αναστολή της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των ενοικίων: Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, στις 16 Φεβρουαρίου η αρμόδια επιτροπή του περιφερειακού κοινοβουλίου της Βαλλονίας ενέκρινε οριστικά την αναστολή της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των ενοικίων, σε συνέχεια της προέρσινης απόφασης της ομοσπονδιακής κυβέρνησης για αναβολή της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των αμοιβών¹¹. Σύμφωνα με τον αρμόδιο Βαλλόνο Υπουργό Στέγασης, κ. Furlan, η εν λόγω απόφαση εκτιμάται ότι θα εξοικονομήσει σημαντικά κονδύλια ετησίως στους ενοικιαστές ακινήτων σε χρονικό ορίζοντα πενταετίας. Αντιδράσεις προκάλεσε η υπερψήφιση της αναστολής της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των ενοικίων στο αντιπολιτευόμενο φιλελεύθερο κόμμα (MR), που μετέχει στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση και βλέπει εισαγωγή διακριτικής μεταχείρισης μεταξύ των πολιτών από το νέο καθεστώς. Σημειώνουμε ότι το Νομικό

⁹ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 115.

¹⁰ Σημειώνουμε ότι η Arcelor Mittal πρωτοστάτησε στην κινητοποίηση που έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες στις 15 Φεβρουαρίου, με έντονη παρουσία και πολυάριθμες δηλώσεις στελεχών της περί της ανάγκης λήψης επείγοντων μέτρων κατά των αθρόων φθηνών εισαγωγών από την Κίνα, όπως ανέφερε ο βελγικός οικονομικός Τύπος.

¹¹ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 7 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 85.

Συμβούλιο του Κράτους (Conseil d'Etat) είχε πρόσφατα γνωμοδοτήσει αρνητικά ως προς το ότι το εν λόγω καθεστώς είχε παρουσιαστεί από την περιφερειακή κυβέρνηση της Βαλλονίας –της οποίας ηγείται το σοσιαλιστικό κόμμα (PS)- ως μερική αποζημίωση έναντι του μέτρου αναβολής της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής μισθών που αποφάσισε η ομοσπονδιακή κυβέρνηση, κρίνοντας ότι δημιουργούσε διακρίσεις μεταξύ των Βέλγων πολιτών. Αξίζει να σημειωθεί ότι και το συγκυβερνών χριστιανοδημοκρατικό κόμμα στην Βαλλονία (cdH), αφού υπερψήφισε το μέτρο, εξέφρασε την άποψη ότι «δεδομένου του υψηλού επιπέδου ζήτησης κατοικιών, θα πρέπει να ληφθούν στο μέλλον επίσης μέτρα προστασίας και των ιδιοκτητών ακινήτων». Το σχετικό νομοθετικό διάταγμα αναμένεται να ψηφιστεί από την ολομέλεια του κοινοβουλίου της περιφέρειας στις αρχές Μαρτίου.

Χρονική επιμήκυνση λειτουργίας πυρηνικών σταθμών Doel 1 και 2¹²: Σύμφωνα με δημοσιεύματα του βελγικού οικονομικού Τύπου, τις τελευταίες εβδομάδες διεξάγονται συζητήσεις στην αρμόδια επιτροπή του ομοσπονδιακού κοινοβουλίου επί του νομοσχεδίου για την χρονική επιμήκυνση της λειτουργίας των πυρηνικών σταθμών Doel 1 και 2 και της σχετικής σύμβασης μεταξύ βελγικού κράτους και ιδιοκτήτριας των σταθμών, Electrabel, που υπογράφηκε στις 30 Νοεμβρίου 2015. Σημειωτέον ότι στις αρχές Φεβρουαρίου, οι αρχές ανταγωνισμού της Eur. Επιτροπής απηύθυναν σειρά γραπτών ερωτημάτων στην βελγική κυβέρνηση σχετικά με τους όρους της χρονικής επιμήκυνσης της ζωής των πυρηνικών σταθμών, επικεντρώνοντας την προσοχή της κυρίως στο εάν η παράταση λειτουργίας τους είναι όντως απαραίτητη προς διασφάλιση της αδιάλειπτης τροφοδοσίας της χώρας με ενέργεια, καθώς και στα αποτελέσματα των μελετών που έγιναν αναφορικά με το ζήτημα της ασφάλειας των σταθμών, αλλά και στους εγγυητικούς όρους που προβλέπονται στην

συμφωνία μεταξύ κράτους και Electrabel, οι οποίοι κατά πολλούς –και σίγουρα σύμφωνα με την βελγική αντιπολίτευση- είναι τόσο ευνοϊκοί για τον μεγάλο ενεργειακό πάροχο που μπορούν να χαρακτηριστούν κρατικές ενισχύσεις. Σημειώνουμε ότι η βελγική κυβέρνηση διαθέτει προθεσμία έως τις πρώτες ημέρες του Μαρτίου να απαντήσει γραπτώς στην σειρά ερωτημάτων που της έθεσε η Eur. Επιτροπή.

Επενδύσεις του βελγικού ομίλου Colruyt στην αιολική ενέργεια στο εξωτερικό: Όπως ανέφερε ο βελγικός οικονομικός Τύπος στα μέσα Φεβρουαρίου, ο μεγάλος βελγικός λιανεμπορικός όμιλος Colruyt, ο οποίος δραστηριοποιείται έντονα στον εγχώριο κλάδο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, έχει ξεκινήσει να επεκτείνει την δραστηριότητά του και στο εξωτερικό, εξαγοράζοντας επιχειρήσεις που διαχειρίζονται αιολικές εγκαταστάσεις στην Γαλλία και την Πολωνία. Πρόσφατα δε, ο όμιλος Colruyt, δια του επενδυτικού του βραχίονα Korys, προέβη σε συμφωνία εξαγοράς μεριδίου της εταιρείας Borawind, η οποία εκμεταλλεύεται 8 αιολικά πάρκα στην Ισπανία. Η Borawind, η οποία είχε δημιουργηθεί από τον ισπανικό κατασκευαστικό όμιλο ACS, εξαγοράστηκε το 2012 από το βρετανικό επενδυτικό ταμείο Bridgestone έναντι 400 εκατ. €. Ο όμιλος Colruyt αποκτά δια της εν λόγω εξαγοράς μερίδιο λίγο πάνω από το ένα τρίτο του κεφαλαίου της Borawind, ενώ η πλειοψηφική συμμετοχή θα είναι ισπανική, και το υπόλοιπο κεφάλαιο θα περιέλθει σε Πορτογάλους επενδυτές. Σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, προκειμένου να οριστικοποιηθεί η συμφωνία εξαγοράς, θα πρέπει να προηγουμένως να δοθεί πράσινο φως από τις αρχές ανταγωνισμού, αλλά και να οριστικοποιηθεί το χρηματοδοτικό σχήμα της από τους συμμετέχοντες τραπεζικούς ομίλους.

Σημειώνουμε ότι στο Βέλγιο ο λιανεμπορικός όμιλος Colruyt συμμετέχει, μέσω της εταιρείας holding Parkwind, στα offshore αιολικά πάρκα της χώρας, τόσο εκείνα που υπάρχουν ήδη, όσο και στα υπό μελέτη ή κατασκευή. Επίσης, υπήρξε από τις πρώτες επιχειρήσεις στο Βέλγιο που εγκατέστησαν ανεμογεννήτριες σε εκτάσεις ιδιοκτησίας τους.

¹² Βλ. σχετικές προηγούμενες αναφορές μας σε άρθρα 5 και 4 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 113 και 115, αντιστοίχως.

Επιχείρηση εξαγοράς του μεγάλου ζωολογικού πάρκου του Βελγίου Pairi Daiza: Όπως ανέφερε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, ξεκίνησε στα μέσα Φεβρουαρίου επιχείρηση εξαγοράς του 100% του μετοχικού κεφαλαίου του μεγάλου ζωολογικού πάρκου του Βελγίου, Pairi Daiza, που θα σημάνει την αποχώρησή του από το Χρηματιστήριο Βρυξελλών (αγορά Alternext). Σημειώνουμε ότι λίγο μετά την ανακήρυξη του πάρκου ως «επιχείρησης της χρονιάς» τον περασμένο Οκτώβριο¹³, ο ιδρυτής και ιδιοκτήτης του, επιχειρηματίας Eric Domb, ανακοίνωσε την πρόθεσή του να αποσύρει την εταιρεία από το Χρηματιστήριο, ενώ το εγχείρημα κατέστη στην συνέχεια εφικτό μέσω της εισόδου του –προερχόμενου από τον κλάδο βιοτεχνολογίας- Φλαμανδού επιχειρηματία Marc Coucke στο κεφάλαιο της Pairi Daiza. Η επιχείρηση εξαγοράς του κεφαλαίου ξεκίνησε στις 16 Φεβρουαρίου και θα ολοκληρωθεί στις 8 Μαρτίου, τα αποτελέσματά της θα ανακοινωθούν στις 15 Μαρτίου, και αφορά σε πρώτη φάση τουλάχιστον το 90% των μετοχών της Pairi Daiza. Η προσφερόμενη τιμή ανά μετοχή ανέρχεται στα 73 €, σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο.

Καθυστερήσεις στην σκοπούμενη συγχώνευση των ομίλων Tessengerlo και Picanol: Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα των μέσων Φεβρουαρίου, η επιχειρούμενη συγχώνευση των επιχειρηματικών ομίλων Tessengerlo (χημική βιομηχανία) και Picanol (μηχανολογικός εξοπλισμός κλωστοϋφαντουργίας), στην οποία είχαμε αναφερθεί σε παλαιότερο ενημερωτικό δελτίο¹⁴, έχει σημειώσει καθυστερήσεις στην υλοποίησή της. Οι καθυστερήσεις αυτές οφείλονται στην εκδήλωση αντιρρήσεων από μειοψηφούντες μετόχους της χημικής βιομηχανίας, οι οποίοι δεν διακρίνουν τι είδους ωφέλειες θα μπορούσαν να προκύψουν από την συγχώνευση. Κατά τα δημοσιεύματα, η διοίκηση της Tessengerlo ετοιμάζει οριστική πρόταση προς τους μετόχους των δύο ομίλων, η οποία θα τους ανακοινωθεί προς

τα μέσα Μαρτίου. Η συγχώνευση των δύο μεγάλων, παλαιών βελγικών επιχειρήσεων, εφ' όσον πραγματοποιηθεί, θα δημιουργήσει έναν όμιλο με κύκλο εργασιών 2 δις. € και με 7.000 εργαζόμενους. Σημειώνουμε ότι η Picanol κατέχει από το 2013 μερίδιο 27,6% στο κεφάλαιο της Tessengerlo, ενώ ο ιδιοκτήτης και των δύο εταιρειών, επιχειρηματίας Luc Tack, κατέχει μερίδιο 90% της Picanol. Δια της σκοπούμενης συγχώνευσης, ο εν λόγω επιχειρηματίας θα καταστεί πλειοψηφικός μέτοχος του ενοποιημένου ομίλου. Το σχέδιο της συγχώνευσης προχωρούσε κανονικά από την εποχή που ανακοινώθηκε, ωστόσο, στα τέλη Ιανουαρίου, οι δύο εταιρείες ανέβαλαν την ολοκλήρωσή του, υπό τον φόβο μη έγκρισής του από την έκτακτη γενική συνέλευση των μετόχων.

Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, το 2015 η Tessengerlo κατέγραψε κύκλο εργασιών στο 1,6 δις. € (+14% έναντι του 2014) και κέρδη 81,9 εκατ. € (+55% έναντι του 2014). Η Picanol κατέγραψε το 2015 άνοδο των καθαρών κερδών της κατά 64% σε σύγκριση με το 2014, στα 85,7 εκατ. € (με συνεισφορά και της Tessengerlo κατά 25,1 εκατ. €).

Σε ελαφρά πτώση η εισροή ξένων επενδύσεων στην Βαλλονία το 2015: Σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε πρόσφατα στην δημοσιότητα η AWEX (Υπηρεσία Προώθησης Εξαγωγών και Προσέλκυσης Επενδύσεων της Βαλλονίας), το 2015 κατατέθηκαν 87 επενδυτικά σχέδια από ξένους επενδυτές στην περιφέρεια, συνολικής αξίας 789 εκατ. €, τα οποία αναμένεται να δημιουργήσουν 1.729 θέσεις εργασίας, εφ' όσον φυσικά υλοποιηθούν. Από πλευράς συνολικής αξίας των εισρεουσών ξένων επενδύσεων, το 2015 εμφανίζεται ελαφρά μειωμένο σε σύγκριση με το 2014, βρίσκεται ωστόσο κοντά στον μέσο όρο της τελευταίας πενταετίας και στην πέμπτη θέση της 15ετίας 2000-2015. Το 50% των εν λόγω επενδυτικών σχεδίων κατευθύνεται στην –καθυστερημένη οικονομικά- επαρχία του Hainaut, το 25% στην επαρχία της Λιέγης και το 19% στις επαρχίες Namur και Λουξεμβούργου, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των επενδυτικών σχεδίων αφορά επεκτάσεις ήδη λειτουργουσών

¹³ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 6 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 104.

¹⁴ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 5 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 110.

επενδύσεων και 41 επενδυτικά σχέδια αφορούν νέες παραγωγικές επενδύσεις. Επισημαίνεται πως σύμφωνα με τα στοιχεία της AWEX για την τελευταία 15ετία, η περιφέρεια της Φλάνδρας αποτελεί τον δεύτερο μεγαλύτερο επενδυτή στην Βαλλονία, με αξία επενδύσεων στα 1,75 δις. € (πίσω από τις ΗΠΑ με αξία επενδύσεων στα 2,48 δις. €), ενώ οι φλαμανδικές επενδύσεις έχουν δημιουργήσει 6.320 θέσεις εργασίας. Το 52% της συνολικής αξίας των ξένων επενδύσεων που εισέρευσαν στην Βαλλονία κατά την τελευταία 15ετία υπήρξαν ευρωπαϊκής προέλευσης, το 45% αμερικανικής και το 3% ασιατικής. Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομίας της περιφέρειας, κ. Marcourt, σημαντικότατο ρόλο στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων στην Βαλλονία έχει παίξει η ύπαρξη 6 πόλων ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας.

5. Έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (BNB) για την βελγική οικονομία

Στις 19 Φεβρουαρίου η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου δημοσίευσε την ετήσια έκθεσή της για την βελγική οικονομία, τις εξελίξεις, τα ισχυρά σημεία και τις αδυναμίες της. Η Κεντρική Τράπεζα εμφανίστηκε περισσότερο αισιόδοξη στις εκτιμήσεις της για το ύψος του δημοσιονομικού ελλείμματος το 2015 (στο 2,8% του ΑΕΠ, έναντι εκτίμησης 2,7% του ΑΕΠ από τη βελγική κυβέρνηση), επισημαίνοντας ότι μοναδική αιτία για την μικρή του πτώση υπήρξε η μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του χρέους λόγω του χαμηλότατου επιπέδου των επιτοκίων. Περαιτέρω, η Κεντρική Τράπεζα επισήμανε ότι μεταξύ του 2014 και του 2015 το πρωτογενές δημοσιονομικό αποτέλεσμα δεν μεταβλήθηκε (παραμένοντας στο 0% του ΑΕΠ), καθώς παρ' ότι οι δημόσιες δαπάνες έχουν ελαφρώς πιθασευτεί και αυξάνονται πλέον με ρυθμό κατώτερο της ανάπτυξης, από την άλλη πλευρά και τα δημόσια έσοδα φαίνεται να βρίσκονται σε ύφεση, εξαιτίας της πτώσης της αγοραστικής δύναμης και της καταναλωτικής δαπάνης. Όσον αφορά το διαρθρωτικό δημοσιονομικό έλλειμμα, η Κεντρική Τράπεζα επισήμανε ότι ενώ το Βέλγιο έχει δεσμευτεί έναντι της Ε.Ε. για ετήσια μείωσή του τουλάχιστον κατά 0,6%

του ΑΕΠ, το 2015 κατόρθωσε να ανταποκριθεί μόνον κατά το ήμισυ στην εν λόγω υποχρέωσή του, με αποτέλεσμα να απομένει ακόμη πρόσθετη δημοσιονομική προσπάθεια της τάξεως του 2,5% του ΑΕΠ κατά τα προσεχή 3 χρόνια, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της επανόδου σε δημοσιονομική ισορροπία το έτος 2018. Όπως υπογράμμισε η Κεντρική Τράπεζα, ακόμη και συνυπολογιζόμενης της ωφέλειας που προκαλεί η μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του χρέους, της τάξεως του 0,5% του ΑΕΠ, θα παραμείνει δημοσιονομική προσπάθεια της τάξεως του 2% του ΑΕΠ, η οποία αντιστοιχεί κατά την BNB σε πλησίον των 8,2 δις. € μέχρι το 2018. Η Κεντρική Τράπεζα επισήμανε επίσης τον υψηλό πληθωρισμό που σημειώθηκε το 2015 στις τιμές του κλάδου των υπηρεσιών (2,4%), ανησυχώντας για ενδεχόμενη μείωση των θετικών αποτελεσμάτων από την άνοδο της ανταγωνιστικότητας κατά το παρελθόν έτος. Κατά την Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου, η τάση ανόδου των τιμών στις υπηρεσίες έχει στο Βέλγιο χαρακτήρα μόνιμο και διαρκή, ενώ αυξητικές επιδράσεις στο γενικό επίπεδο τιμών ασκούν και ορισμένα από τα μέτρα της κυβερνητικής πολιτικής, όπως οι αυξήσεις στους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, λ.χ. στην ηλεκτρική ενέργεια, στα οινόπνευματώδη και στον καπνό. Βεβαίως, η BNB κατέγραψε την παραμονή του δείκτη πληθωρισμού σε χαμηλά επίπεδα και το 2015, στο 0,6%, έναντι 0,5% το 2014, εκτιμώντας τον ωστόσο στο 1,9% για το τρέχον έτος, και επισημαίνοντας ότι κατά πάσα πιθανότητα η πτωτική τάση του πληθωρισμού, που παρατηρήθηκε από τα μέσα του 2011, έχει λάβει τέλος. Η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου επισήμανε ως θετικό στοιχείο την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της βελγικής οικονομίας και την ριζική μείωση του μισθολογικού μειονεκτήματος της χώρας έναντι των ανταγωνιστριών της γειτονικών οικονομιών, εξαιτίας της μείωσης του εργατικού κόστους. Σύμφωνα με την BNB, το μισθολογικό μειονέκτημα του Βελγίου έναντι των γειτόνων του, Γερμανίας, Γαλλίας και

Ολλανδίας, περιορίστηκε το 2015 στο 1,5%¹⁵, από 5% που είχε φθάσει το 2008. Η κυβερνητική πολιτική μετριασμού του επιπέδου των αμοιβών εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε μειώσεις του ονομαστικού ωρομισθίου στο Βέλγιο, κατά 0,8% το 2016, κατά 1,2% μέχρι το 2018 και κατά 2,5% σε χρονικό ορίζοντα μέχρι το 2021. Η Κεντρική Τράπεζα σημείωσε τέλος το γεγονός ότι το αυξανόμενο κύμα εισρέουσας μετανάστευσης στο Βέλγιο, με 35,5 χιλ. αιτήσεις ασύλου το 2015 (διπλασιασμός έναντι του 2014), πάνω από το ήμισυ της οποίας αποτελείται από άτομα ηλικίας 18-34 ετών, αποτελεί μία ευκαιρία για την βελγική οικονομία η οποία πάσχει από τις επιπτώσεις της πληθυσμιακής γήρανσης,, εφ' όσον οι μετανάστες ενσωματωθούν αποτελεσματικά και ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

6. Ανάπτυξη αιολικής ενέργειας στο Βέλγιο

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος, με την ευκαιρία της επικείμενης έναρξης –εντός της προσεχούς άνοιξης- της κατασκευής του τέταρτου υπεράκτιου αιολικού πάρκου της χώρας, Nobelwind¹⁶, αναφέρθηκε εκτεταμένα στον εξαιρετικά ανεπτυγμένο κλάδο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικές πηγές στην χώρα. Σήμερα, τα τρία λειτουργούντα offshore αιολικά πάρκα του Βελγίου διαθέτουν 182 ανεμογεννήτριες, που παρήγαγαν το 2015 συνολικά 2.580 TWh, καλύπτοντας λίγο παραπάνω από το 3,2% της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται στην χώρα. Πέραν του αιολικού πάρκου Nobelwind, σχεδιάζεται για το άμεσο μέλλον η κατασκευή ακόμη δύο αιολικών πάρκων στην Βόρεια Θάλασσα, των Rentel και Norther, για τα οποία ελπίζεται ότι σύντομα θα εξασφαλισθούν πηγές χρηματοδότησης τους, συνολικού ύψους 2,5 δις. €. Σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, μέχρι το

¹⁵ Βεβαίως επισημαίνουμε ότι οι εκπρόσωποι της βελγικής βιομηχανίας (όπως οι FEB και AGORIA) εκτιμούν πως το μισθολογικό μειονέκτημα του Βελγίου εξακολουθεί να βρίσκεται σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα. Βλ. και υπό ανωτέρω άρθρο 1 παρόντος δελτίου.

¹⁶ Βλ. προηγούμενες σχετικές αναφορές μας, με πλέον πρόσφατη αυτήν του άρθρου 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 105.

έτος 2020 εκτιμάται ότι θα επενδυθούν κεφάλαια ύψους πλησίον των 8 δις. € σε αιολικές εγκαταστάσεις στην Βόρεια Θάλασσα, με στόχο –μάλλον αισιόδοξο- την αύξηση του συνολικού αριθμού ανεμογεννητριών στις 500, συνολικής παραγωγικής ισχύος 2.200 MW, ισοδύναμης με την ισχύ δύο πυρηνικών αντιδραστήρων, η οποία θα καλύπτει το 10% της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος στην χώρα, και το 50% της κατανάλωσης των νοικοκυριών.

Θυμίζουμε ότι η κατασκευή του αιολικού πάρκου Nobelwind, συνολικού κόστους 655 εκατ. €, θα ξεκινήσει τον προσεχή Απρίλιο, ενώ το χρηματοδοτικό της σχήμα οριστικοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2015. Το νέο αιολικό πάρκο αναμένεται να καταστεί λειτουργικό εντός του 2017, και έχει μετόχους την επενδυτική κοινοπραξία Parkwind (επενδυτικό βραχίονα του ομίλου Colruyt και του φλαμανδικού επενδυτικού ταμείου PMV), τον ιαπωνικό όμιλο Sumitomo Corporation και την ολλανδική συνεταιριστική κοινοπραξία χρηματοδότησης πράσινων ενεργειακών projects, Meewind.

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε τέλος στην κυβερνητική απόφαση για αλλαγή του συστήματος και μειώσεις των κρατικών επιδοτήσεων για τα αιολικά πάρκα που πρόκειται να κατασκευαστούν στο μέλλον, η οποία προς το παρόν δεν έχει θεσπιστεί νομοθετικά, με αποτέλεσμα να δημιουργεί νομική αβεβαιότητα και να δημιουργεί δυσκολίες στην οριστικοποίηση των χρηματοδοτικών σχημάτων των πλέον κοντινών χρονικά αιολικών πάρκων, Rentel και Norther, προϋπολογισμών 1,2 και 1,3 δις. € αντίστοιχα.

7. Νέα πτώση του επιπέδου καταναλωτικής εμπιστοσύνης στο Βέλγιο τον Φεβρουάριο

Τα δημοσιευθέντα στις 19.2 στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (BNB) έδειξαν ότι το επίπεδο καταναλωτικής εμπιστοσύνης, έπειτα από τις 3 διαδοχικές βελτιώσεις που σημείωσε στο διάστημα Σεπτεμβρίου-Δεκεμβρίου 2015 και την πτώση του τον Ιανουάριο τρέχοντος έτους στις -4 μονάδες, τον Φεβρουάριο παρουσίασε νέα ελαφρά επιδείνωση,

ανερχόμενο στις -5 μονάδες. Η πτώση του επιπέδου καταναλωτικής εμπιστοσύνης τον Φεβρουάριο οφείλεται κυρίως στην υποβάθμιση του επιπέδου αισιοδοξίας για τις οικονομικές προοπτικές της χώρας, ενώ αντιθέτως το επίπεδο αισιοδοξίας όσον αφορά τις προοπτικές της ανεργίας παρέμεινε κοντά στα ιστορικά χαμηλά σημεία του περασμένου Δεκεμβρίου και του Ιανουαρίου.

Πιο συγκεκριμένα, επιδείνωση παρατηρήθηκε στους επιμέρους δείκτες αισιοδοξίας αναφορικά με την γενικότερη μακροοικονομική κατάσταση της χώρας (από την -1 μονάδα τον Ιανουάριο στις -5 μονάδες τον Φεβρουάριο), την οικονομική κατάσταση των βελγικών νοικοκυριών (από τις -2 μονάδες τον Ιανουάριο στις -3 μονάδες τον Φεβρουάριο), καθώς και τις προοπτικές διαμόρφωσης της ανεργίας (από τις 13 μονάδες τον Ιανουάριο στις 14 μονάδες τον Φεβρουάριο). Αντιθέτως, η αισιοδοξία αναφορικά με την ικανότητα των βελγικών νοικοκυριών για αποταμίευση κατέγραψε ελαφρά άνοδο (από την 1 μονάδα τον Ιανουάριο στις 2 μονάδες τον Φεβρουάριο).

ΠΗΓΕΣ:

1. Βελγική ομοσπονδία επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας (AGORIA), δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
2. Bureau Fédéral du Plan, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
3. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
4. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου , AWEX (Υπηρεσία Προώθησης Εξαγωγών και Προσέλκυσης Επενδύσεων της Βαλλονίας)
5. Κεντρική Τράπεζα Βελγίου (BNB): "Rapport 2015: Evolution économique et financière", 19.2.2016, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
6. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
7. Κεντρική Τράπεζα Βελγίου (BNB), Communiqué de Presse "Enquête auprès des consommateurs de février 2016", 19-2-2016, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου